

הלבוש של המלך

1. חולין דף קלט/ב

משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר המן מן התורה מנין המן העץ אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר מרדכי מן התורה מנין דכתיב מר דרור ומתרגמינן מירא דכיא :

1א. מדרש רבה דברים - פרשה יא פסקה ד

מהו איש הא-להים א"ר אבין מחציו ולמטה איש מחציו ולמעלה א-להים.

1ב. תפארת ישראל - פרק כא

משה איש האלהים מחציו ולמטה היה איש ומחציו ולמעלה היה אלהים... שנאמר ותחסרהו מעט מאלהים, וזה נאמר על משה כדאיתא במסכת ראש השנה (שם) ואות ה"א מורה שירוד לתחתונים.

2. אור חדש עמ' נא

המן שהוא מזרע עמלק המעוקל והוא נחש עקלתון וממנו המיתה בא לעולם ולכן המן שהוא מזרע של עמלק שכל ענינו להשמיד ולהרוג נרמז בתורה בלשון זה שאמר הכתוב המן העץ וגו'.

3. מגילה דף יג/א

רבי נחמיה אומר הדסה שמה ולמה נקראת אסתר שהיו אומות העולם קורין אותה על שום אסתהר.

3א. משנה מסכת שקלים פרק ה

(א) אלו הן המקמינן שהיו במקדש, יוחנן בן פנחס על החותמות, אחיה על הנסכים, מתתיה בן שמואל על הפיסות, פתחיה על הקנין. פתחיה, זה מרדכי. למה נקרא שמו פתחיה. שהיה פותח בדברים ודורשן, ויודע שבעים לשון... ופנחס על המלבוש :

4. אור חדש קנד

ואת ובית אביך תאבדו, וקשיא כי אם אסתר חטאה בית אביה מה חטאה?

4א. ספר שמואל א פרק טו

(יט) ולמה לא שמעת בקול ד' ותעט אל השלל ותעש הרע בעיני ד' :

(כ) ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי בקול ד' ואלך בדרך אשר שלחני ד' ואביא את אגג מלך עמלק ואת עמלק החרמתי :

(כא) ויקח העם מהשלל צאן ופקר ראשית החרם לזבח לד' א-להיך בגלגל :

(כד) ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את פי ד' ואת דבריך כי נראתי את העם ואשמע בקולם :

5. מדרש תהילים מזמור צג

... ה' מלך גאות לבש. שבעה לבושי לבש הקב"ה. אחד במלחמת הים, שנאמר, ה' מלך גאות לבש... ואחד כנגד בבל, שנאמר וילבש בגדי נקם תלבושת. וכן הוא אומר, (ירמיה נא, יא) כי נקמת ה' הוא נקמת היכלו. ואחד כנגד מדי, שנאמר וילבש צדקה כשריון. וכן הוא אומר, (אסתר ח, טו) ומרדכי יצא מלפני המלך...

5א. מגילה דף יד/ב

ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות. בגדי מלכות מיבעי ליה. אלא שלבשתה רוח הקדש.

6. סנהדרין דף צז/ב

רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב.

6א. תפארת שלמה על מועדים (האדמו"ר הראשון של חסידות ראדומסק)

יעמוד ליהודים ממקום אחר הוא הסטי"א הנקרא אל אחר. וז"ש (אסתר ד, יד) ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות. פי' כי מרדכי ידע את כל אשר נעשה כי עתה היא שעת הכושר להעלות ניה"ק...

6ב. אימרי חיים (האדמו"ר מויז'ניץ)

יעמוד ליהודים ממקום אחר יחפשו פרנסתם מסטרא אחרא ר"ל ע"י שיפרקו ח"ו עול מלכ"ש.

7. אסתר פרק ו

(יג) ויספר המן לזרש אשתו ולכל אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו :

8. אור חדש קנד

ואת ובית אביך תאבדו, וקשיא כי אם אסתר חטאה בית אביה מה חטאה? ... וזה מפני כי שאול חמל על אגג ונתן לו חיים לפיכך נהפך עליו שבא המן מזרע אגג לכלות את ישראל ולפיכך אמר ובית אביך תאבדו שכיון שאתה מוכן לעקור את המן ואין אתה עושה אם כן הקירוב לך אל המן הוא כל כך כאלו אתה הוא עצמו ובשביל כך תאבדו.

9. מגילה דף טו/א

ומרדכי ידע את כל אשר נעשה מאי אמר רב אמר גבה המן מאחשורוש ושמואל אמר גבר מלכא עילאה ממלכא תתאה.

9א. רש"י מגילה דף טו/א

גבר מלכא עילאה - כינוי הוא להיפוך, בלשון נקיה :

10. מדרש תהילים מזמור צב

רבי אליעזר אומר, מן העור שנפשט הנחש עשה הקב"ה כתנות כבוד לו ולעזרו, שנאמר (שם, כא) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם.

10א. רבנו בחיי על בראשית פרק ג פסוק כא

והכתוב הזה ירמוז לזמן תחית המתים ויאמר כי באותו זמן עתיד הקב"ה שיעשה לשכל ולנפש בריה חדשה שיחזיר אליה כתנות עור כלומר הגופות, וזהו שאמר וילבישם.

10ב. מדרש רבה בראשית - פרשה כ פסקה יב

(יב) ויעש ה' א-להים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם בתורתו של ר"מ מצאו כתוב כתנות אור אלו בגדי אדם הראשון.

11. מגילה דף ז/א

תניא רבי אליעזר אומר אסתר ברוח הקודש נאמרה ויאמר המן בלבו רבי עקיבא אומר אסתר ברוח הקודש נאמרה שנאמר ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל רואיה רבי מאיר אומר אסתר ברוח הקודש נאמרה שנאמר ויודע הדבר למרדכי רבי יוסי בן דורמסקית אומר אסתר ברוח הקודש נאמרה שנאמר ובבזה לא שלחו את ידם. אמר שמואל אי הואי התם הוה אמינא מלתא דעדיפא מכולהו שנאמר קימו וקבלו קימו למעלה מה שקיבלו למטה. אמר רבא לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל דלית ליה פירכא.